

TEMMUZ 2006 NO.16 TÜRKİYE

ELLE DECOR

DOSYA
SUYA
DOKUNAN
TASARIMLAR

70

SAYFA YAZA
ADANMIŞ EVLER

ÖZGÜN HAVUZ
TASARIMLARI

20 SIRA DIŞI
ÖRNEK

SEÇ,
DEĞİŞTİR,
TARZINI
YARAT

MEVSİMLE
YARIŞAN
DOKULAR

NEW YORK'UN
EN İYİLERİ: ICF
TASARIM FUARI

Yaz iceride

1. Banyo Tasarım Yarışması'nda ödül alan "Su Ünitesi", suyun tasarruflu kullanımına vurgu yapıyor.

"Suyla ilgili bir ürün tasarlamak hoşuma gidiyor"

Tasarımcı Gamze Güven

Bir tasarımcı olarak su sizin için nasıl bir imge?

Suyun insanla temasında güçlü bir etkileşim var. Vücudu temizlediği kadar ruhu da arındırabiliyor. Dolayısıyla da binlerce yıldır oluşmuş geleneklerde ve suyla yapılan etkinliklerde bir seremoni söz konusu. Gerek içinde durgun bulunabilecek bir hazne ya da kap olsun, gerekse de akar suyun aktığı bir yataklık ya da musluk, belki de daha şifrelenebileceği için suyla ilgili bir ürün tasarlamak hoşuma gidiyor. Benim için su hayatın özünü bize hatırlatan, kutsal sayılabilecek değerli bir element. Bu yüzden de bilinçsizce tüketilmemesi gerekir.

Suyla yapılan seremonilere birkaç örnek verebilir misiniz?

Türk hamamı ve geleneksel Japon kaplıca banyosu "onsen" ve "furo". Ev tipi banyoda suyla yapılan seremoniler beni çok etkiliyor. Çünkü suya hak ettiği saygıyı bu mekanlar veriyor.

1. Banyo Tasarım Yarışması'nda birincilik ödülü kazanan "Su Ünitesi" tasarımınızda neyi vurgulamak istediniz?

Yarışma projesinde suyun ekonomik kullanımını kurguladım. Küvet suyu sterilize edilerek klozette kullanılıyordu. Bir de duvarların içinde plastik veya pvc borulardan temiz suyun geçmesi beni daima rahatsız ettiği için mekanın ortasında bir su kolu yaratmıştım ve dağılım oradan oluyordu. Bunun yanı sıra, spor salonları, yüzme havuzları gibi toplu kullanım mekanlarında, yedi, sekiz kişi tarafından kullanılmak üzere Kunter Şekerioğlu ve Murat Erbaş'la birlikte tasarladığımız "Rehavet" isimli hamam projemizdeseyse, buharın ve akan su sesinin ruhu anımsatıcı özelliğini kullandık. Burada, grişte alınan ve her bir rengin iş, aşk, sağlık gibi farklı tipte bir sıkıntıyı temsil ettiği tabletler, bir seremoniyle mekanın ortasındaki kutsal su çanağına atılıyor ve suyla çözünen bu renk tabletleri, çözüldükçe mekanın atmosferini değiştirerek kişinin sıkıntılarından anımsatması ve zihninin durulması sağlıyor.

Suya yön veren bir tasarım yaparken sizin için form mu yoksa fonksiyon mu öncelik taşıyor?

Nasıl ki su hem fiziksel hem de ruhumuzun ihtiyacı olan tinsel ihtiyaçlarımızı karşılıyorsa, iyi bir tasarımda da form ve fonksiyon kol kola olmalıdır.

Mimaride suyun etkisi

Su, mimarlık için birbirinden etkileyici pek çok amaç ve formu bünyesinde barındırıyor. Mimarlık üzerine yazdığı kitaplarla dikkat çeken, kuramcı Anthony Wylson, "Aquatecture: Architecture and Water" adlı kitabında "Su sadece insanlığın varlığı için temel bir kaynak değil, ama aynı zamanda metafizik sembolizmin, estetik zevkin ve telepatik değerlerin de önemli bir kaynağıdır. Su doğanın ruh hallerini ifade eder ve mevsimsel değişimlerin özünü sağlar. Arazi ve insan suyla şekillenir. Çağlayanlar, yeniden dirilen deniz veya düşünceli sakinlik olarak evrene şahitlik eder" diyor. 2006 Pritzker Mimarlık Ödülü'nü geçtiğimiz ay ülkemizde alan Brezilyalı mimar Paulo Mendes Da Rocha ise Aya İri'nin verdiği konferansında; doğanın bilincinde olmamız gerektiğini vurguladı ve coğrafyanın insanlığın tarihine şekil verdiğinin altını çizdi. Benzer bakış açılarına sahip iki mimar için de doğa ve su büyük bir önem taşıyor. Zaten hangi kültür söz konusu olursa olsun, dünyanın her köşesinde aynı etkiyi gözelemek mümkün. Mesela Çin Taoizm'i ekolojije karşı özel bir duyarlılık gösterir ve geleneksel Çin mimarisinde binayla doğal peyzaj arasındaki yakın bağ her zaman mevcuttur. Tüm öğretiler sükunet ve doğayla bir olmak üzerine kurgulanmıştır. Ünlü Çin düşünürü Lao Tzu; "Sudan daha yumuşak ve zayıf başka bir şey yoktur, buna rağmen sert ve güçlü şeylere saldırarak için de daha iyi bir şey yoktur" diyerek suyun gücüne dikkat çeker.

Tayvan'da kullanılan suyla çevrelenen büyük sarayı Banq Pöai'nin.